

Oldřich Kulháněk

10.03.2000

výtvarník, malíř, ilustrátor, scénograf, pedagog

* 26. února 1940, Praha – † 28. ledna 2013, Praha

Oldřich Kulháněk se stal autorem grafické podoby současných českých bankovek a vytvořil mnoho českých poštovních známek. Patřil mezi přední představitele českého ex libris a mezi ty, kteří perfektně zvládli realistickou kresbu. Byl prezidentem nadace Hollar.

Výtvarná studia začal na Výtvarné škole v Praze. Od roku 1958 studoval na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze v ateliéru profesora Karla Svolinského, kde studoval do roku 1964. Profesionální dráhu začal svojí diplomovou prací, ilustracemi knihy veršů Vladimíra Holana Sen. První samostatnou výstavu měl roku 1968 v Galerii mladých v Praze společně s malířem Janem Krejčím.

V březnu 1971 byl zatčen StB a obviněn, že svými grafickými listy z let 1968–1971 hanobil Stalina, a tím se dopustil i pobuřování atd. Jednalo se o jeden z prvních případů komunistické genocidy ducha po roce 1968. Kulháněk byl více než měsíc vězněn a po propuštění každých čtrnáct dnů až do konce roku 1972 vyslýchán. Celá sedmdesátá léta měl zákaz výstav, zákaz spolupráce s nakladatelstvími a zákaz publikování. V roce 1971 se zúčastnil svým grafickým listem Hommage á Albrecht Dürer výstavy v Norimberku, pořádané k 500. výročí narození A. Dürera. Jeho dílo bylo vystaveno pod pseudonymem Ulrich Böhm.

První bankovku navrhl v roce 1971. Tehdy návrh jeho desetikoruny vyhrál v anonymním konkurzu. Bankovka s tématem Mistr Pavel z Levoče se ale do tiskárny nakonec nedostala. V 80. letech se věnoval

litografiím, které jsou inspirovány vývojem lidského těla. Věnoval se také grafice inspirované dílem George Orwella či vytvářel stylizované podobizny historických osobností (Johannese Keplera, Tycha de Brahe či Rudolfa II.).

Situace se obrátila až po roce 1989. V roce 1990 poprvé navštívil USA při příležitosti Lithographic Workshop v Los Angeles. Od té doby státy navštívil vícekrát. V létě 1991 vedl seminář o kresbě v Atlantic Center for the Arts, New Smyrne Beach. V roce 1995 hostoval na University of Houston-Clear Lake v Texasu.

V letech 1992 až 1993 pracoval na návrzích nových českých bankovek a je autorem mnoha českých poštovních známek, mimo jiné navrhl poštovní známku s portrétem prezidenta České republiky Václava Klause. Z jeho dílny vyšel na známkách například portrét významného chemika Bohuslava Braunera či Věry Čáslavské. Měl vytvořit i známku prezidenta Miloše Zemana, tu už ale navrhnout nestihl.

Jeho díla vlastní nejvýznamnější světové galerie, např. The Library of Congress, Washington, Centre Georges Pompidou v Paříži, Albertina ve Vídni, Kupferstichkabinett v Drážďanech, Národní galerie v Praze aj.

Ocenění:

Obdržel mnoho vyznamenání na mezinárodních výstavách a biennale např: Europahaus, Vienna, Biennale Frechen, Biennale Ljubljana, The Grand Diploma for Graphic Art, Tuzla, 1st Prize 4. Biennale of Prints in Wakayama, atd. Cenu Vladimíra Boudníka pro rok 2012, kterou obdržel in memoriam, převzala necelý měsíc po jeho náhlé smrti manželka Jana Kulhánková.